

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Директор Горлівського
інституту іноземних мов**

**ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»**

**доц. Бєліцька Є. М.
28 травня 2016р.**

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію наукової роботи студентів

у Горлівському інституті іноземних мов

Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний

педагогічний університет»

1. Загальні положення

1.1. Керівництво науковою роботою студентів у Горлівському інституті іноземних мов здійснюється Студентським науковим товариством (далі - СНТ). СНТ – це громадська організація, що поєднує на добровільних засадах студентів вузу, що активно беруть участь в дослідницькій роботі, членів студентських наукових гуртків кафедр і проблемних груп.

1.2. Діяльність СНТ підлегла заступнику директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи.

1.3. СНТ у своїй діяльності керується Законом України «Про вищу освіту» (ст. 38, 41), Статутом Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», Положенням про Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» і цим Положенням .

2. Мета та задачі СНТ

2.1. Метою СНТ є сприяння діяльності ГІМ по підвищенню якості підготовки кваліфікованих кадрів і збереженню наукового потенціалу.

2.2. Задачами СНТ є:

- залучення молоді до наукової діяльності і створення умов для її закріплення в цій сфері;
- формування мотивації до дослідницької роботи і сприяння оволодінню здобувачами вищої освіти науковими методами пізнання, заглибленому і творчому засвоєнню навчального матеріалу;
- пропаганда серед здобувачів вищої освіти, з самих ранніх етапів навчання у вузі, різних форм наукової творчості, розвиток інтересу до фундаментальних досліджень;
- виховання творчого відношення до своєї професії за допомогою залучення здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності;
- навчання здобувачів вищої освіти за методиками і засобами самостійного рішення наукових та науково-методичних задач;

- виявлення і залучення до цілеспрямованої науково-дослідної роботи найбільш обдарованих здобувачів вищої освіти у наукових колективах інституту;
- відбір і рекомендація найбільш перспективних здобувачів вищої освіти до науково-педагогічної діяльності і продовження освіти в аспірантурі;
- співробітництво з СНТ інших вузів з метою обміну досвіду з науково-дослідної діяльності та організації НДРС;
- організаційно-методична робота з підвищення ефективності діяльності студентських наукових гуртків і проблемних груп;
- організація і проведення організаційно-масових, у т.ч. змагальних заходів щодо НДРС (наукові семінари і конференції, конкурси наукових студентських робіт, огляди-конкурси курсових, дипломних, навчально-дослідницьких робіт, дискусійні клуби, симпозіуми, школи молодих дослідників і ін.) різного рівня;
- сприяння реалізації і впровадженню в науку і практику результатів наукової творчості студентів.

3. Структура СНТ

3.1. Координуючий орган – Рада СНТ, яка є вищим виконавчим органом студентського наукового товариства. Рада СНТ складається з куратора СНТ, голови і його заступників (голов Рад СНТ на факультетах).

Куратор СНТ призначається наказом директора ГІМ з числа провідних учених вузу (професорів або доцентів).

Голова Ради СНТ інституту призначається наказом директора на один рік. Голова Ради СНТ на факультеті затверджується Вчену радою факультету на один рік.

Ради СНТ факультетів складаються з голови СНТ і 5 його заступників, що відповідають за роботу гуртків і проблемних груп на кожнім курсі. Крім того, заступники виконують й інші функції: а) прес-секретаря, що популяризує роботу гуртків і проблемних груп у стінному друці, випускає бюллетені СНТ; б) сектора обліку, що веде документацію: плани роботи ради

СНТ, проблемних груп і гуртків; списки членів гуртків і проблемних груп, звіти про підсумки олімпіад, наукових конференцій, конкурсів; облік доповідей, що представляються на конференції; облік опублікованих статей; зустрічає, розміщає делегації, що прибули на олімпіади та конференції у ГІМ; організує екскурсії по місту тощо; в) сектора інформації, що інформує членів СНТ про майбутні олімпіади і конференції, про результати поїздки студентів на конференції й олімпіади в інші вузи.

3.2. Структурними одиницями СНТ можуть бути:

- наукові студентські гуртки при кафедрі факультету як первинні структурні одиниці СНТ;
- відділення (секції) СНТ, що поєднують наукові гуртки за профілем;
- проблемні групи.

3.3. Діяльність СНТ факультету керується відповідальним за науку Вченої ради факультету.

4. Організація роботи СНТ

4.1. Діяльність первинних структурних одиниць СНТ – студентського наукового гуртка та проблемної групи будується виходячи з основних задач СНТ, з урахуванням напрямків наукової роботи кафедри, її специфіки і традицій і здійснюється на основі плану роботи, що складається науковим керівником студентського наукового гуртка та проблемної групи та затверджується на засіданні кафедри. Загальний план роботи студентських наукових гуртків та проблемних груп затверджується на засіданні Вченої ради факультету.

4.1.1. Керівництво СНГ можуть здійснювати доценти, старші викладачі і досвідчені викладачі кафедри, призначенні зав. кафедрою.

4.1.2. Гурток – це початкова форма навчання майбутніх фахівців навичкам виконання окремих етапів науково-дослідної роботи; це одна з форм їхньої профорієнтації, перша ступінь залучення студентів I-III курсів до виконання науково-дослідних робіт. Теми наукових досліджень студентів розглядаються і затверджуються на засіданнях кафедри. Обрана студентом

тема повинна бути конкретною і досить вузькою, щоб її можна було закінчити в короткий термін – від 1 до 2 років. У обов'язки керівника входить навчання студентів основним навичкам науково-дослідної роботи:

- користуванню бібліографічними каталогами;
- складанню списку літератури за темою дослідження з повним бібліографічним описом видання;
- навичкам аnotування і реферування наукового видання;
- навичкам складання доповіді і наукової статті;
- навичкам публічного виступу з невеликим повідомленням наукового характеру;
- навичкам ведення наукової дискусії;
- навичкам популяризації наукових ідей у шкільній аудиторії.

У його обов'язки входить також знайомство гуртківців із загальними принципами проведення експериментальних досліджень в області педагогіки, методики навчання і психології.

4.1.3. Склад гуртка – 10-15 студентів. На першому засіданні гуртка з їхнього числа обирається староста та його заступник. У їхні обов'язки входить ведення документації, координація дій гуртка з СНТ. Документація гуртка – це журнал обліку, куди включаються наступні розділи: а) список членів гуртка, б) календарний план роботи на рік; в) протоколи засідань; г) звіт про роботу. Засідання гуртка проводяться 1 раз на місяць. Зазначені документи затверджуються на засіданні кафедри.

4.1.4. Передбачаються наступні форми роботи здобувачів вищої освіти у наукових гуртках:

- відвідування бібліографічного відділу бібліотеки для знайомства з її фондом, каталогами;
- відвідування комп'ютерного класу для знайомства з пошуковою системою в мережі Інтернет;
- комплектація науково-інформативної картотеки за темою дослідження;

- виготовлення наочного приладдя, фоно – і аудіозаписів за темою дослідження;
- виступ студента з оглядом літератури за темою дослідження;
- складання наукових анотацій;
- написання невеликих рефератів за темою дослідження,
- виступ на засіданні гуртка за темою дослідження;
- підготовка і проведення експерименту, результати якого вже описані в науковій літературі;
- виступ з повідомленням науково-популярного характеру перед шкільною аудиторією;
- виступ з повідомленням на міжкафедральній тематичній конференції або семінарі;
- організація виставок рефератів, наочного приладдя тощо.

4.1.5. Організація роботи в гуртку може бути індивідуальною, груповою і індивідуально-груповою. В останньому випадку 2-3 студенти, що мають самостійні фрагменти дослідження з тієї ж самої теми, утворюють дослідницьку групу. Науково-дослідна діяльність студентів у гуртку завершується повідомленням представника творчої групи на засіданні гуртка. Кращі виступи студентів рекомендуються на підсумкову наукову конференцію студентів.

4.1.6. Організаційне забезпечення діяльності гуртка здійснюється висунутим з числа найбільш активних членів гуртка і затвердженим кафедрою старостою, основними функціями якого є участь у складанні плану роботи гуртка, здійснення контролю за його виконанням членами СНГ, ведення необхідного діловодства. Членом гуртка може стати кожен студент, що бажає поглибити і розширити свої знання і взяти участь у науково-дослідній роботі. Він має право бути присутнім на студентських наукових конференціях, виступати на них, публікувати свої наукові праці в збірниках СНТ, брати участь у наукових конференціях інших вузів України.

4.1.7. Науково-дослідні роботи студентів, що виконані в позанавчальний час і відповідають вимогам навчальних програм, можуть враховуватись при нарахуванні бонусних балів за навчальною дисципліною за тематикою роботи, а також надаватися на конкурс на кращу наукову працю студентів.

4.2. Роботу проблемної групи налаштовано на участь студентів у виконанні колективних тем наукових досліджень кафедри. Створення творчих груп сприяє виконанню більш серйозних, ніж у гуртку, досліджень.

4.2.1. Мета і задачі проблемної групи:

- безпосереднє залучення студентів до наукових розробок інституту;
- навчання методиці і засобам самостійного рішення наукових задач і навичкам роботи в наукових колективах; ознайомлення з методами організації їхньої роботи;
- виховання відповідальності за виконання дорученого фрагмента загальної наукової праці.

4.2.2. Структура проблемної групи:

- проблемна група поєднує викладачів, аспірантів і студентів старших курсів, що виявляють схильність до науково-дослідної роботи, у рамках однієї колективної теми наукових досліджень;
- керівником проблемної групи є професор, доцент або старший викладач кафедри, що має досвід науково-дослідної роботи (не менш трьох публікацій);
- загальне керівництво з організації і напрямку діяльності проблемних груп здійснює завідувач кафедрою, або керівник наукової групи, що виконує колективну тему наукових досліджень.

Етапи і форми роботи проблемної групи.

4.2.3. Робота студентів у проблемній групі поділяється на кілька етапів.

1. Вступний період і навчання. Особлива увага звертається на уміння працювати з літературою, на освоєння методики статистичної обробки матеріалу, принципи планування експериментів і т. ін.

2. Постановка задачі дослідження і підготовка до дослідження: підбір необхідної літератури, головним чином великих оглядів і монографій з проблеми, вибір об'єкта дослідження і методик.

3. Виконання досліджень. При цьому кращий перехід від простих досліджень до складних; обов'язковий постійний контроль над всіма етапами роботи; доцільне обговорення отриманих результатів при рішенні загальної задачі, що стоїть перед групою. Проведення експериментальної роботи пошукового характеру, у результаті якої можуть бути отримані цікаві нові дані.

4. Статистична обробка експериментального матеріалу, виготовлення ілюстрацій, фоно- і аудіозаписів.

5. Оформлення доповіді, представлення її на щорічну конференцію наукового студентського товариства ГІМ і на конференції в інших вузах.

6. Підготовка статті до публікації в збірнику наукових студентських робіт ГІМ або інших наукових виданнях.

7. Підготовка роботи на Всеукраїнський огляд-конкурс студентських наукових праць.

4.2.4. Міри заохочення студентів – учасників проблемних груп

1. Студенти – лауреати Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт, учасники Міжнародних і всеукраїнських студентських наукових конференцій можуть заохочуватися грошовими преміями, безкоштовними путівками в студентський табір відпочинку «Альтайр», бонусними балами за навчальною дисципліною за тематикою роботи (10 балів).

2. Студенти, що сполучать активну науково-дослідну роботу з відмінною успішністю, можуть бути рекомендовані для представлення на іменні стипендії.

3. Студенти, що виявили великі здібності до науково-дослідної роботи і що домоглися істотних успіхів, можуть бути рекомендовані для вступу до аспірантури. При цьому як реферати зі спеціальності при вступі до аспірантури можуть бути прийняті роботи, відзначені грамотою на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових праць, або публікації в спеціалізованих наукових виданнях України (постанова кабінету міністрів України від 1 березня 1999 р. N 309 Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів п 9, пп.. 3.)

4. Науково-дослідні роботи студентів, що виконані в позанавчальний час і відповідають вимогам навчальних програм, можуть враховуватись при нарахуванні бонусних балів за навчальною дисципліною за тематикою роботи (до 10 балів), а також подаватися на конкурс на кращу наукову працю студентів.

5. У звіті наукового гуртка та проблемної групи вказується:

- Найменування проблеми (теми дослідження) для проблемної групи або найменування гуртка;
- П.І.Б., посада і звання наукового керівника;
- Склад проблемної групи або наукового гуртка (викладачі, аспіранти, студенти);
- Кількість запланованих і проведених засідань;
- Отримання студентами винагород за наукову діяльність;
- Отримання наукової премії (вказати тип – Міжнародна, Державна або Академічна, Недержавна, Інститутська);
- Отримання нагрудного знаку (медалі) (від міжнародної організації, від української державної організації (МОН, Академія), від української громадської організації, від інституту);

- Отримання грамоти, листа-подяки (від міжнародної організації, від української державної організації (МОН, Академія), від української громадської організації, від інституту);
- Перемога у науковому конкурсі та студентській науковій олімпіаді (вказати назву та тур);
- Публікації (стаття в іноземному виданні, стаття у фаховому виданні (в Україні): журналі, науковому збірнику, стаття у нефаховому виданні України, тези (матеріали) доповіді на наукових конференціях (зарубіжних, міжнародних у межах України, всеукраїнських, регіональних)
- Доповідь на конференції (вказати: на пленарному засіданні, на секційному засіданні): міжнародний за межами України, міжнародний в Україні, всеукраїнський, інститутський та регіональній);
- Участь у роботі кафедрального наукового семінару;
- Участь у виконанні господоговірних НДР, що виконуються за рахунок міжнародних, або іноземних грантів;
- Участь у виконанні НДР, що фінансується з коштів державного бюджету;
- Організація експозиції для виставок, випуск кафедральних наукових бюллетенів;
- Популяризація наукових знань у навчальних закладах (виступ перед викладачами шкіл, ВНЗ);
- Популяризація наукових знань у засобах масової інформації (виступ по телебаченню або радіо, стаття в газеті);
- Написання дипломної та курсової роботи;
- Прізвища студентів – членів проблемної групи, рекомендованих до нагородження (з обґрунтуванням).

6. Ефективність роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи визначається на основі Рейтингових показників роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи (додаток 1). Підведення підсумків діяльності студентського наукового гуртка та проблемної групи здійснюється

на основі Звіту студентського наукового гуртка та проблемної групи (п. 5), який надається в наукову частину інституту за термінами, встановленими відповідним наказом. Середній бал ефективності студентського наукового гуртка та проблемної групи встановлюється шляхом поділення загальної кількості балів на кількість членів студентського наукового гуртка або проблемної групи. Мінімальна кількість балів для студентського наукового гуртка – 10, проблемної групи - 30

7. Фінансування діяльності СНТ

Діяльність СНТ інституту та факультету фінансується з різних бюджетних і позабюджетних законних джерел.

Додаток 1

Рейтингові показники роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи

1. Отримання винагород за наукову діяльність

1.1. Отримання наукової премії

1.1.1. Міжнародної наукової премії – 200 балів

1.1.2. Державної або Академічної премії – 150 балів

1.1.3. Недержавної премії – 100 балів

1.1.4. Інститутської премії – 50 балів

1.2. Отримання індивідуального наукового гранту

1.2.1. Міжнародного – 150 балів

1.2.2. Українського – 100 балів

1.3. Отримання нагрудного знаку (медалі, ордена)

1.3.1. Від міжнародної організації – 100 балів,

1.3.2. Від української державної організації (МОН, Академія) – 80 балів,

1.3.3. Від української організації – 50 балів,

1.3.4. Від інституту – 25 балів.

1.4. Отримання грамоти, листа-подяки:

1.4.1. Від зарубіжної організації – 80 балів,

1.4.2. Від української державної організації (МОН, Академія) – 60 балів,

1.4.3. Від української організації – 30 балів,

1.4.4. Від інституту – 10 балів.

2. Перемога у науковому конкурсі та студентській науковій олімпіаді

2.1. Міжнародному турі – 100 балів

2.2. 2 місце – 80 балів

2.3. 3 місце – 60 балів

2.4. Українському турі – 80 балів

2.5. 2 місце – 60 балів

2.6. 3 місце – 40 балів

2.7. Регіональному та інститутському турі – 60 балів

2.8. 2 місце – 40 балів

2.9. 3 місце – 20 балів

3. Публікації

3.1. Стаття в іноземному виданні – 15 балів.

3.2. Стаття у фаховому виданні (в Україні).

3.2.1. журналі – 12 балів.

3.2.2. науковому збірнику – 10 балів

3.3. Стаття у нефаховому виданні України – 5 балів.

3.4. Тези (матеріали) доповіді на наукових конференціях.

3.4.1. Зарубіжних – 4 бали

3.4.2. Міжнародних у межах України – 3 бали.

3.4.3. Всеукраїнських – 2 бали.

3.4.4. Регіональних – 1 бал.

4. Доповідь на конференції.

4.1. Міжнародній за межами України

4.1.1. На пленарному засіданні – 15 балів.

4.1.2. На секційному засіданні – 10 балів.

4.2. Міжнародній в Україні

4.2.1. На пленарному засіданні – 10 балів.

4.2.2. На секційному засіданні – 8 бали.

4.3. Всеукраїнській

4.3.1. На пленарному засіданні – 8 балів.

4.3.2. На секційному засіданні – 5 бали.

4.4. Інститутській та регіональній

4.4.1. На пленарному засіданні – 3 бали.

4.4.2. На секційному засіданні – 2 бали.

4.5. Участь у роботі кафедрального наукового семінару:

4.5.1. Виступ на семінарі – 2 бали.

5. Участь у виконанні господоговірних НДР, що виконуються за рахунок міжнародних, або іноземних грантів – 10 балів

6. Участь у виконанні НДР, що фінансується з коштів державного бюджету – 7 балів.
7. Організація експозиції для виставок, випуск кафедральних наукових бюллетенів – 6 балів
8. Популяризація наукових знань у навчальних закладах (виступ перед викладачами шкіл, ВНЗ) – 4 бали.
9. Популяризація наукових знань у засобах масової інформації (виступ по телебаченню або радіо, стаття в газеті) – 4 бали.
10. Написання дипломної або курсової роботи
  - 10.1. Дипломної роботи – 20 балів
  - 10.2. Курсової роботи – 10 балів
11. Участь в організації та проведенні конференцій – 20 балів.
- 12.